

Kárpát-medencei konferencia és együttműködési megállapodás Csongrádon

Mint csaknem minden esztendőben, idén május végén is tanácskozásra gyűltek össze Csongrádon a Kárpát-medence magyar könyvtárosai, illetve könyvtáros szakmai, érdekképviselői szervezeteik képviselői, hogy anyaországi kollégáikkal együtt megvitassák a szakma közös vagy éppen területenként nagyon is eltérő gondjait.

A tanácskozás – a hivatalos és ünnepélyes köszöntők elhangzása után – rendszerint egy fölkért „külső” előadó hosszabb expozéjával kezdődik. Az elmúlt években például Bárdi Nándor szociológus, kisebbségkutató vagy Pomogáts Béla irodalomtörténész előadása vezette be az ülést. Ezidén Szarka László kisebbségkutató tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást *Szomszédságpolitika – kisebbségpolitika* címmel. Ezek a csakugyan gondolatébresztő nyitó előadások mintegy szellemi, kultúr-történeti, szociológiai kontextust teremtenek az aktuális tanácskozások főbb témái köré, rendre fölfestve azt az áttekintő képet, amelynek egyik szegmensét képezi a hazai és a határon túli magyar könyvtárak munkája.

A szigorúan vett könyvtárszakmai referátumok sorát idén Sörény Edina, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztályának vezető tanácsosa nyitotta meg *Tájékoztató a magyarországi könyvtári rendszer fejlesztési irányairól* és eredményeiről címmel. Majd Bánkeszi Katalin, a Könyvtári Intézet igazgatója *A határon túli kapcsolatok megjelenése az Országos Könyvtárfejlesztési Stratégiában* cím alatt foglalta össze mások mellett azokat a szempontokat, amelyek a 2014-től kezdődő és éppen ezekben a hetekben, hónapokban formát öltő új könyvtári stratégia lehetséges pontjai, tételei lesznek.

A továbbiakban Ramháb Mária, a kecskeméti Katona József Könyvtár igazgatója, egyben az Nemzeti Kulturális Alap elnökségi tagja adott tájékoztatást az NKA könyvtámogatási rendszeréről; utána Redl Károly, az Országgyűlési Múzeum Előkészítő Irodájának vezető helyettese foglalta össze a fiatal Kárpát-medencei magyar könyvtárosok *Könyvtár, ami összeköt* elnevezésű ösztöndíjprogramjának tapasztalatait.* A konferencia befejezéséként a határon túli magyar könyvtáros szervezetek küldöttei számoltak be az utóbbi egy-két esztendőben végzett tevékenységükről.

A konferencia jelentőségét az a tény is emelte, hogy idén fordult elő először, hogy mind a hét szomszédos ország magyar könyvtárossága képviseltette magát. Ezért is vált lehetségessé az az ünnepélyes aktus, hogy az Informatikai és Könyvtári Szövetség mind a hét ország magyar könyvtáros szervezetével együttműködési megállapodást írt alá. Ennek szövegét alább közöljük. **(M. L. M.)**

* Lásd: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2011. 12. sz. 30–40. p. és 2012. 12. sz. 35–46. p.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Az együttműködési megállapodás létrejött egyrészről:
Informatikai és Könyvtári Szövetség – továbbiakban IKSZ –
(Székhelye: Magyarország – 1827 Budapest, Budavári Palota F. épület),
képviselője: dr. Fodor Péter elnök,

másrészről az alábbi határon túli szakmai szervezetek között:

Burgenland Tartomány Könyvtárosi Szövetsége

(Székhelye: Ausztria – A-7501 Unterwart No 230.),
képviselője: Kelemen László társelnök.

Horvátországi Magyarok Központi Könyvtára

(Székhelye: Horvátország – Pélmonostor, Kralja Tomislava 2.),
képviselője: Rabbi Zsolt vezető.

Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesülete

(Székhelye: Románia – Csíkszereda, Stadion u. 1./bis.),
képviselője: Kopacz Katalin-Mária elnök.

Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete

(Székhelye: Szlovákia – Somorja, Park u. 4.),
képviselője: Milány Éva elnök.

Szlovéniai magyar könyvtárosok

(Székhelye: Szlovénia – Muraszombat, Zvezna u. 10.),
képviselője: Papp József.

Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesülete

(Székhelye: Ukrajna – UA 90202 Beregszász, Hősök tere 7.),
képviselője: Varga Éva elnök.

Kapocs Könyvtári Csoport

(Székhelye: Vajdaság – Zenta, Posta u. 18.),
képviselője: Hajnal Jenő koordinátor.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS CÉLJA

A Kárpát-medence országaiban működő magyar könyvtáros szervezetekkel hosszú távú együttműködés létrehozása, a már meglévő kezdeményezéseken alapulva új kapcsolati és együttműködési formák, területek kialakítása.

Fő célként kerül megjelölésre a könyvtáros szervezetek közös szakmai tevékenységének és intézményi kapcsolatainak fejlesztése, azaz

- a szervezetek tagjai között létrejövő kapcsolatrendszer kiépítése és működtetése,
- a szervezetek közötti szakmai információáramlás, információcsere megteremtése és működtetése,
- a közös fejlesztések eredményeinek rendszeres megismertetése és kölcsönös hasznosítása.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS SZAKMAI TERÜLETEI

1) Közös pályázatok készítése

Az IKSZ felajánlja pályázatfigyelő rendszerét, koordinálja a közös hazai és európai uniós pályázatok elkészítését és segíti megvalósításukat.

A 2014–2020 közötti időszakban az Európai Unió Kreatív Európa programjában kölcsönös együttműködések alapján veszünk részt.

2) A könyvtári állomány fejlesztése

Az IKSZ kezdeményezi az Emberi Erőforrások Minisztériumánál, hogy a határon túli könyvtárak kapcsolódjanak az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerhez, valamint a Magyar Országos Közös Katalógushoz (MOKKA), és mind küldő, mind fogadó könyvtárként aktív részesei legyenek a szolgáltatásoknak.

Továbbra is fontos a határon túli könyvtárak magyar nyelvű dokumentumállományának fejlesztése. Ennek érdekében az IKSZ felkéri tagságát, hogy végezzen felmérést a könyvtárak támogatására alkalmas saját könyvkészletei feltérképezésére, valamint kezdeményezi az NKA-nál ilyen tartalmú pályázatok kiírását.

3) Továbbképzés

Az IKSZ támogatja a testvérkönyvtári kapcsolatok keretében a határon túli könyvtárosok 1-2 hetes időtartamú szakmai továbbképzését, amelynek elősegítésére felajánlja a határon túli szakmai szervezetek számára akkreditált „Minőség menedzsment” képzését, kihelyezett lebonyolítással.

4) Szakmai információáramlás, tájékoztatás

Ennek megvalósításához az együttműködő felek vállalják, hogy az IKSZ koordinálásával létrehoznak egy „információs fórumot”, amelyen keresztül kölcsönösen tájékoztatják egymást jelentősebb rendezvényeikről, továbbképzéseikről, kiadványaikról.

A fontosabb eseményeken az együttműködő felek igény szerint biztosítják a szervezetek képviselőinek programokon való részvételét.

Az IKSZ vállalja, hogy a könyvtáros szakma egészét érintő hazai rendezvényekre minden esetben kezdeményezi a lebonyolító szervezeteknél a határon túli szakmai szervezetek meghívását.

Szakmai folyóiratában – Könyvtári Levelező/lap – teret biztosít a határon túli szakmai szervezetek életéről, az általuk koordinált eseményekről és hazai rendezvényekről tájékoztató tudósításoknak. A folyamatos tájékoztatás és tájékozódás elősegítésére lehetővé teszi, hogy a határon túli szakmai szervezetek tagkönyvtárai térítésmentesen kapják a lapot.

ZÁRADÉK

Az együttműködésben részt vevő felek kölcsönösen megállapodnak abban, hogy a fent leírtak alapján végzett tevékenységet évente legalább egyszer közösen áttekintik és javaslatokat, ki-e-gészítéseket eszközölnék az együttműködés további fejlesztésére.

Az éves találkozók javasolt helyszíne Csongrád.

Az együttműködő partnerek kijelentik, hogy a megállapodás tartalmát megismerték, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt írnák alá.

Csongrád, 2013. május 27.